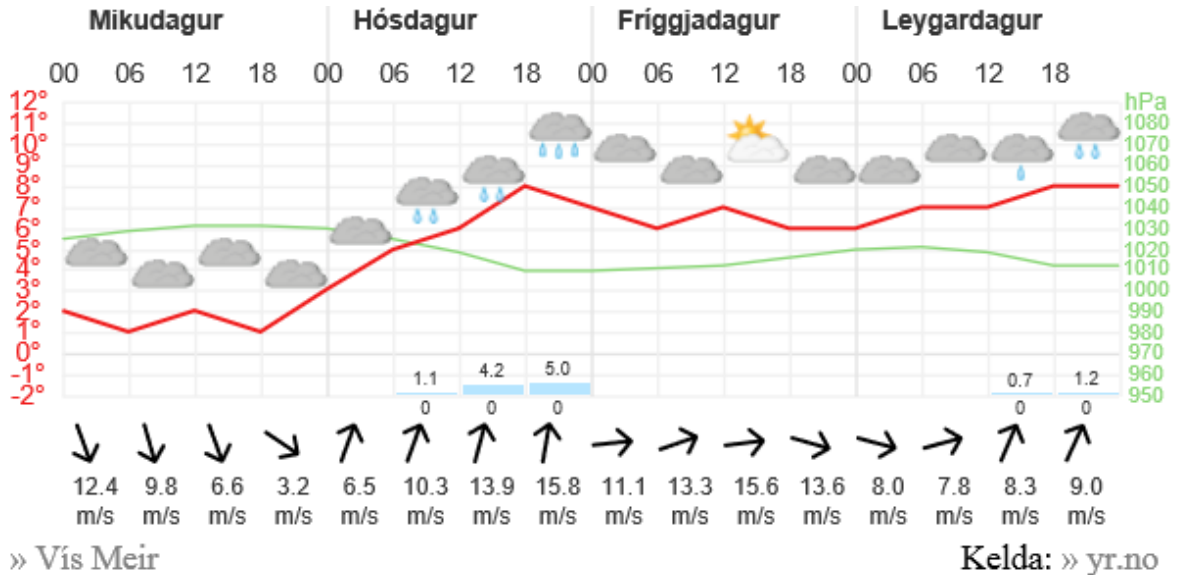

Tíðindi til føroyingar uttanlanda stuðla av tí føroysku sjómanskirkjuni.

Jn.fo

Statoil komið á mál við uppsagnum

Eftir fimm árum við fleiri spari- og uppsagnarumførur er Statoil nú komið á mál við at skerja starvsfólkahópin. Við árslok 2016 skuldi Statoil eftir ætlanini hava millum 20.700 og 21.100 starvsfólk, og hetta er nú veruleiki sambært felagnum, skrivar Stavanger Aftenblad.

Seinastu tølini vísa, at norska oljufelagið síðst í november hevði tilsamans 21.105 fólk í starvi íroknað ráðgevarar.

Ola Anders Skauby, talsmaður hjá Statoil, sigur fyri Stavanger Aftenblad, at tølini fyri desember enn ikki eru tøk, men at nøkur fólk aftrat fóru úr starvi tá, og at nøkur eisini steðga í felagnum í byrjanini av 2017.

"Vit eru nú har, sum vit søgdu, at vit skuldu vera. Vit kunnu ongantíð útiloka broytingar í starvsfólkahópinum, men sum er eru ongar ætlanir um at skerja talið meira," sigur Ola Anders Skauby við Stavanger Aftenblad og leggur aftrat, at dentur nú verður lagdur á at varðveita og styrkja kappingarførið.

Statoil hevði íroknað ráðgevarar tilsamans 26.011 fólk í starvi í 2012.

Maersk Oil fótin innum í Iran

Maersk Oil er við í bólkinum av oljufeløgum, ið kunnu fáa loyvi at bjóða upp á fleiri olju- og gassverkætlanir í Iran, sum skulu bjóðast út í fleiri umførum.

Tað skrivar Reuters við iranska oljumálaráðnum sum keldu.

Millum tey tilsamans 29 feløgini, ið eru á listanum, eru harumframt stór feløg sum Gazprom, Shell og Total.

Útlendsku feløgini eru boðin innum, eftir at ein broyting er gjørd í iransku lóggávuni, ið millum annað letur upp fyri, at útlendsk feløg kunnu eiga í iranskum fyrítøkum.

Samstundis hevur Iran verið rakt av revsiltøkum úr útlandinum sum avleiðing av landsins kjarnorkuætlan, men tey fóru á flestu økjum úr gildi fyrst í 2016, og síðani hava fleiri fyrítøkur gjørt av at venda eygunum ímóti Iran.

Kelda: shippingwatch.dk

Havnin fær nú sítt fyrsta uppsjóvarskip

»Hoyvík« eitur uppsjóvarskip, sum hósdagin kemur í flotan, skrásett í Havn.

Tað er reiðaríið Thor í Hósvík, sum hevur keypt nótabátin, sum er væl kendur í Føroyum, tí talan er um gamla Høgaberg hjá Framherja.

– Skipið varð í sínari tíð selt til Noregs, har tað er umbyggt og umvælt fyri nógvar pengar, so tað er eitt gott skip, sum vit nú hava fingið, sigur Hans Andreas Kelduberg, stjóri í Thor.

Skipið, sum lastar 2.100 tons, er keypt fyri slakar 20 milliónir krónur.

Reiðaríið hevur fleiri kvotur, og tað fer til fiskiskap í ES-sjógvi við Hetland beinanvegin, har tað fer at fiska makrel, sigur Hans Andreas Kelduberg. Tað verða fólk í reiðarínum, sum

manna skipið saman við nøkrum norðmonnum, sum hava siglt við skipinum. Teir verða við ta fyrstu tíðina at leggja nýggju eigarunum lag á.

– Okkum dámar væl at brúka staðarnøvn úr økinum hjá okkum sum skipanøvn. Eg havi búð í Hoyvík seinastu 20 árini, og tað er eisini fyri at heiðra søguna um Jóhan í Hoyvík, sum tvær ferðir sigldi gjøgnum týsk minufelti fyri at koma til Føroya undir krígunum við skipi sínum »Hoyvík« – og sum enntá var til til avhoyringar í London, tí teir hildu hetta vera so ótrúligt. Tí hava vit valt at kalla skipið »Hoyvík«, og tað verður skrásett í Havn, sigur Hans Andreas Kelduberg.

Hoyvík er fyrsta uppsjóvarskip í Havn síðani Krúnborg varð seld í 2006.

Antares.fo

Svínoyingur keypt smoltstøðina í Svínoy

03.01.2017 - 08:29

Sjúrður Jacobsen hevur keypt smoltstøðina í Svínoy frá Bakkafrost. Hetta hendir í sambandi við, at Bakkafrost hevur avgjørt at flyta smoltvirksemið í Svínoy til eina av hinum, nýliga útbygdu smoltstøðunum í Norðoyggjum. Tann tilgongdin er nú liðug, og smoltstøðin í Svínoy er seld.

Sjúrður Jacobsen, ið er sonur Bjarna Jacobsen, sum bygdi smoltstøðina í áttatiárunum, ætlar at brúka støðina til at ala føroysk rognkelsi.

“At virksemi heldur fram á smoltstøðini í Svínoy, er gleðiligt fyri fólkið í oynni, Bakkafrost og fyri føroyska samfelagið sum heild,” sigur Regin Jacobsen, stjóri á Bakkafrost. Hann sigur, at Bakkafrost leggur stóran dentur á, um til ber, at brúka føroyskar veitarar, har hesir eru kappingarførir, og tí fer Bakkafrost at fylgja væl við, hvussu gongst við hesi verkætlan at ala dygdargóð føroysk rognkelsi í Svínoy.

“Bakkafrost ynskir nýggja eigarunum bestu eydnu við støðini og vónar, at eitt gott framtíðar samstarv kemur burtur úr nýggja virkseminum til frama fyri nýggja eigarun, Bakkafrost og alt fólkið á staðnum,” sigur Regin Jacobsen.

Nordlysid.fo

JAVNSTØÐULÓGIN SKAL VÍÐKAST

03.01.2017 - 08:55

Javnstøðulógin eigur ikki bara at snúgvá seg um kyn. Lógin eigur eisini at fevna um aðra diskriminering, so sum húðalit, aldur og brek.

Tað heldur ein stórir meiriluti av teimum, sum eru spurð í eini meiningarkanning hjá Javnstøðunevndini.

Ein av spurningunum ljóðaði “Átti javnstøðulógin at fevnt um aðra diskriminering enn kyn, til dømis húðalit, aldur og brek?”.

68% siga seg vera samd í, at lógin skal fevna um aðra diskriminering enn kyn, meðan 22% eru ósamd í hesum. Tað eru serliga menninir, sum vilja hava javnstøðulógina víðkaða til at fevna um onnur viðurskifti enn bara kyn.

Í dag fevnir froyiska javnstøðulógin bara um kyn. Í flestu av hinum norðurlondunum hava tey tikið onnur øki, til dømis aldur, húðalit og brek, við upp í javnstøðulógina og javnstøðuarbeiðið.

Serliga Noreg, Danmark og Svøríki hava gingið á odda at taka onnur sløg av mismuni inn í javnstøðuarbeiðið.

Tað er væl hugsandi, at vit í Føroyum eisini fara at víðka javnstøðulógina. Javnstøðunevndin og landsstýriskvinnan í javnstøðumálum hava umrøtt málið, men enn er ongin niðurstøða gjørd, sigur Ólavur Ellefsen, formaður í Javnstøðunevndini.

Sjálvur tekur formaðurin undir við einum fjølbroyttari javnstøðuhugtaki.

– Tað eru altíð fleiri samvirkandi orsøkir til, at mismunur fer fram. Viðhvørt er kyn tann sjónligasta orsøkin, men aðrar tíðir hava onnur samleikaeyðkenni størri týdning. Ein vælútbúgvinn kvinna av útlenskum uppruna ella ein tilkomin maður, ið ber brek, kunnu væl hugsast at verða diskriminerað, lutvíst vegna kyn og lutvíst vegna onnur viðurskifti. Við at víðka um javnstøðufatanina kunnu vit taka burtur forðingar og fáa eitt fjølbroyttari og betri samfelag, sigur Ólavur Ellefsen.

Løgtingið hevur aðalorðaskifti um javnstøðu til várs.

Landsstýrið lítla virðing fyri íslenskari hjálp

03.01.2017 - 12:40

Vit eiga at vísa virðing fyri einum glaðum gevara. At Poul Michelsen, landsstýrismaður og løgmaður geva Íslendingum vátan vøttin, er lítið virðiligt.

Við skalvalopum á Flateyri og Suðavík í Íslandi, var innsavnan sett í gongd í Føroyum. Úrslitið var ein barnagarður í hvørjum stað. Tað vóru serliga føroyingar glaðir og stoltir um. Vit vístu brøðralag.

Tá fíggjarkreppan rakti Ísland hart, bjóðaðu føroyingar eitt lán upp á 300 mió. kr til Íslands. Ein dropi í havinum hjá teimum, men Íslendingar vístu óendaligt takksemi. Vit vóru sanniliga glað, tí nú høvdu vit roynt, tað vit orkaðu.

Nú ódnir hava rakt Føroyar, er innsavnan farin fram í Íslandi. Svárið frá okkara landsstýrið er NEI-takk. Tryggingin dekkar, svarar landsstýrismaðurin. Men er tað rætt? Alt er ikki tryggja og øll kenna jú lítlu bókstavirnar hjá tryggingarfeløgnum.

Einum glaðum gevara skal vísast virðing. Hvat um óeydnan veruliga herjar okkum, hvat skulu okkara brøður i vestri gera? Taka kjansin og fáa enn ein vátan vøtt úr Føroyum? Haldi, at landsstýrið kundi borið seg meira virðiligt at og virðismett glaðar gevarar í vestri.

Jørgen Niclasen, Fólkaplokkurin

Nordlysid.fo

Hvussu nógvur peningur er farin í landskassan frá fiski- og alivinnuni

03.01.2017 - 14:57

Magnus Rasmussen, løgtingsmaður fyri Sambandsflokkinn, hevur í dag sett ein skrivligan fyrispurning (§ 52a) til Kristínu Háfoss, landsstýriskvinnu í fíggjarmálum um inntøkur til landskassan frá fiski- og alivinnuni

Magnus Rasmussen, løgtingsmaður fyri Sambandsflokkinn, heitir á landsstýriskvinnuna í fíggjarmálum um at greiða nærri frá:

1. Hvussu stór samlaða inntøkan frá fiskivinnuni til landskassan hevur verið seinastu 20 árin - greinað á inntøkuslag?

2. Hvussu stór samlaða inntøkan frá alivinnuni til landskassan hevur verið seinastu 20 árin - greinað á inntøkuslag?

Fiskivinnan og alivinnan eru fíggjarligu grundsúlurnar undir føroyska samfelagnum. Seinastu árin hevur gingið væl í fiskivinnuni - serliga hjá uppsjóvarvinnuni. Somuleiðis hevur gingið sera væl í alivinnuni seinastu árin. Tó skulu vit bert nøkur ár aftur í tíðina, tá bæði fiskivinnan og alivinnan høvdu tað sera trupult og illa stóð til.

Sveiggini í hesum báðum vinnum hevur sera stóra ávirkan á fíggjarligu fortreytirnar í føroyska samfelagnum og eisini hjá landskassanum.

Áhugavert er tí at fáa yvirlit yvir gongdina í hesum báðum vinnum seinastu 20 árin, har vit fáa at síggja, hvussu nógvur peningur frá hesum vinnum er farin í landskassan. Her verður hugsað um: Felagsskatt, vinningsbýtisskatt, tilfeingisgjald, tøkugjald, uppboðssølu o.s.fr.

Sambandsflokkurin

Nordlysid.fo

Eitt hundalív í Barentshavinum

02.01.2017 (23:59)

Bjarni Petersen, skipari á rækjutrolaranum Arctic Viking, er ikki sørt fortørnaður um umstøðurnar í russiska partinum av Barentshavinum.

- Hetta er "trakkið" hjá okkum seinasta mánaðin. Vit hava verið fyra ferðir um russiska checkpunktið - eftirlitsstøðina - og so norður aftur á rækjuleiðirnar (sí viðheft kort).

Tað merkir, sigur skiparin, at Arctic Viking hevur siglt fyra ferðir 700 fjórðingar í staðin fyri beina kós upp á umleið 60 fjórðingar. Soleiðis hava teir siglt 2800 fjórðingar í staðin fyri 240.

- Soleiðis verður føroyskt fiskiskip viðfarið av russisku myndugleikunum í Barentshavinum, meðan skipini hjá russum sjálvum í føroyskum sjógvi gera júst, sum tey vilja.

Bjarni Petersen vísir á, at í Føroyum er als einki checkpunkt, og hann hevur tískil hug at halda, at "tjóvur trýr, at hvør maður stjeler...", sum hann tekur til.

- Tað, sum er galið, er, at vit skriva glaðbeintir undir við russar, tí vit tora ikki at risikera, at eingin avtala fæst í lag, tí so verður heilt galið hjá føroysku toskatrolaranum í Barentshavinum.

Bjarni Petersen sigur, at tað stendur øllum, sum reka skipavinnu, greitt, at treytirnar hjá russum eru totalt órímligar, og tað er als eingin meining við teimum.

- Høvdu vit sæð, at onkur meining var við hesum, kundu vit kanska skilt, at myndugleikarnir gera soleiðis.

Skiparin sigur, at tað eru øki í russiska partinum av Barentshavinum, sum teir ikki sleppa inn á, tó at froyisk skip hava funnið hesi øki, og nú sleppa bara russar inn á nevndu øki at fiska.

Arctic Viking fór úr Føroyum 14. desember, og teir byrjaðu at fiska í russiskum sjógvi.

- Men, her var steinoyði, og myndugleikarnir vildu ikki lova okkum at fiska har, sum rækjurnar vóru, sigur skiparin á Arctic Viking, Bjarni Petersen.

In.fo

Einki hómast til breiðu semjuna

03.01.2017 (08:49)

Einki bendir á, at tað nærkast einari breiðari semju um nýskipan av fiskivinnuni.

Eitt kjak í útvarpinum millum landsstýrismannin við fiskivinnumálum, Høgna Hoydal, og umboð fyri Fólkaplokkinn, Jacob Vestergaard, og umboð fyri Sambandsflokkinn, Bjørn Kalsø, staðfesti, at forðingarnar fyri einari breiðari semju í løtuni eru ógvuliga stórar.

Miðflokkurin hevur eisini tikið seg butur úr fiskivinnusamráðingunum og fer ikki upp í aftur samráðingarnar uttan so, at flokkurin eisini gerst partur av samgonguni.

In.fo

- Eingin Heðin eigur at sleppa at gera fortred fyri nakra komandi býráðssamgongu aftur

03.01.2017 - 12:00

Tann nýggja býráðssamgongan í Tórshavnar kommunu, við Anniku Olsen, borgarstjóra, á odda, ætlar sær at bera so í bandi, at løgtingið broytir kommunustýrslógina, so at ein fráfarandi býráðsmeiriluti ikki kann hóreiggja sær, so sum hann lystir ta síðstu tíðina, áðrenn hann skal skiftast út við ein nýggjan býráðsmeiriluta.

Hetta kom fram á tíðindafundinum, sum nýggja býráðssamgongan í Tórshavnar kommunu helt í dag í býráðshúsinum í Havn.

Harundir legði Annika Olsen upp til hesum viðvíkjandi, at tað ynskiliga er, at ein fráfarandi meiriluti bert virkar á ein fyrisitingarligan hátt ta síðstu tíðina, áðrenn hann skal skiftast út við ein nýggjan býráðsmeiriluta, hetta so at tann nýggi býráðsmeirilutin ikki verður bundin niður av tí fráfarandi.

Við hesum sipaði hon til ta ónøgd, sum hevur verið hesa seinastu tíðina í sambandi við, at fráfarandi býráð í Tórshavnar kommunu eftir kommunuvalið í november tók endaliga avgerð um, at kommunuskatturin komandi ár verður lækkaður við 0,75 prosentstigum, frá 19,75% til 19%.

Heðin spøkti yvir nýggju býráðssamgonguni

Tað ironiska í hesum boðskapinum viðvíkjandi tí ynsktu broytingini av kommunustýrslógini var, at meðan nýggja býráðssamgongan førði fram ímillum linjurnar, at "eingin Heðin Mortensen" nakrantíð aftur eigur at fáa loyvi at gera fortreð fyri nakra komandi býráðssamgongu, stóð ein høgmynd av høvðinum hjá Heðini Mortensen í vindeyganum beint við síðurnar av, har tey sjev í tí nýggju býráðssamgonguni í Tórshavnar kommunu sótu.

Á henda hátt kann ein heldur skemtiliga, ella heldur álvarsamt, halda fyri, at Heðin Mortensen spøkti í býráðshúsinum í dag, mestsum haldandi fyri við nýggju býráðssamgonguna, at "so lætt skulu tit ikki sleppa".

Spurningurin, sum stendur eftir hetta, er, um Heðin Mortensen fer at "spøkja" hesi komandi fýra árinum og "anda ta nýggju býráðssamgonguna í nakkan", sum ein plagar at taka til, nú hann fer at sita í andstøðu í Tórshavnar Býráð. Livst, so spyrst.

Varaborgarstjóri í hálva tíð

Nýggja býráðssamgongan heldur í aðrar mátar eisini, at tað ikki kann vera rætt, at borgarstjórin er einasti fyrisitingarligi myndugleiki og umhugsar at seta í verk eina sonevnda "magistrat-skipan", har ið t.d. tað kann koma uppá tal, at varaborgarstjórin verður settur í hálvtíðarstarv.

Eisini kom fram á tíðindafundinum í dag, at Annika Olsen ikki fer at taka við starvinum sum forkvinna í Kommunufelagnum, hetta tí at tað er semja um, at borgarstjórastarvið krevur, at hon er í fullari tíð í starvinum sum borgarstjóri í Tórshavnar kommunu. Hetta merkir eisini, at hon fer úr løgtinginum.

Oljuprísurin nærkast 2015-prísinum

03.01.2017 - 12:23

Fyrsta dagin í 2017 kostaði amerikanska lættoljan, WTI, 55,24 dollarar fyri fatið, meðan Brent-oljan kostaði 58,37 dollarar fyri fatið. Og í dag heldur prísurin fram at hækka, og er nú komin uppá ein prís sum vit ikki hava sæð síðani á sumri 2015, skrivar Bloomberg News.

Á Nasdaq-yvirlitinum sæst at WTI-oljan í dag hevur ligið uppi á 55,24 dollarum, og Brent-oljan uppi á 58,37 dollarum fyri fatið. Í løtuni kostar Brent-oljan 58,08 dollarar fyri fatið, og WTI 54,91 dollarar..

Ein av orsøkunum til at oljuprísurin hækkar, er at OPEC-londini frá 1. januar framleiða minni av olju, og tí minka heimsins oljugoymslur.

Portal.fo

Fyrsta bókin í 2017

03.01.2017 - 14:14

Forlagið Fannir hevur sett sær fyri at prenta aftur nakrar av elstu upprunasjónleikunum og nakrar týddar leikir, sum hava verið nógv spældir í Føroyum.

Viðmerkingar eru skrivaðar til leikirnar, og eru greinir skrivaðar um teir, eru tær prentaðar við.

Nú kemur so 21. leikritið, "Giftingarfør Genta", sum norðmaðurin Torvald Tu (1893-1955) skrivaði seinast í 1920-unum. Hetta er skemtaleikur í trimum pørtum. Nyholm Debess (1882-1952) týddi til føroyskt. Leikurin varð fyrstu ferð leiktur á Velbastað í 1930. Í Havn varð hann framfördur árið eftir, og seinni hevur hann verið spældur í fleiri bygdum.

Í 25 ár búði Torvald Tu saman við vinmanni sínum, klaverleikaranum Trygve Johannes Stangeland (1898-1969). Teir vitjaðu í Føroyum í desember í 1931 og vóru á palli í Sjónleikarhúsinum. Teir vórðu væl fagnaðir.

Árni Dahl valdi tekstir, skrivaði viðmerkingar og legði til rættis. Bárður Jákupsson sniðgav forsíðu. William Heinesen gjørði skreytmynd. Leikrit 21 er 90 síður.

BankNordik nýggjur høvuðsstuðul hjá Norðurlandahúsinum

03.01.2017 - 17:27

BankNordik verður nýggjur høvuðsstuðul hjá Norðurlandahúsinum. Tað boðað stjórnir, Sif Gunnarsdóttir og Árni Ellefsen frá í tíðindaskrivi í dag.

Tryggingarfelagið Føroyar hevur annars verið høvuðsstuðul hjá Norðurlandahúsinum hesi seinastu árin. Nýggja avtalan við BankNordik er galdandi fyri í ár og næsta ár.

- BankNordik verður sostatt ein virkin luttakari í kjarnultøkum hjá Norðurlandahúsinum, har dentur verður lagt á húsins endamál – at vera eitt livandi mentanarhús, ið bjóðar áskoðarum eina breiða norðurlenska skrá, har allar mentanargreinar fáa rúm at spretta, verður sagt í tíðindaskrivinum.

Lagt verður harafturat upp til, at mentanarstovnurin í størri mun kann gera gagn av stásiliga høvuðssætinum hjá peningastovninum, eins og lagt er upp til samstarvsmøguleikar við tær fyra deildirnar kring landið og í Danmark og Grønlandi eisini eisini.

Árni Ellefsen, forstjóri í BankNordik, fegnast um nýggju samstarvsavtaluna:

- Norðurlandahúsið hevur stóran týdning sum miðlari av norðurlenskari mentan og list, og avtalan gevur okkum møguleika fyri at stuðla hesum arbeiði, sum gagnar bæði føroyingum og ferðafólki, ið leita sær til Føroya. Harumframt ynskja vit sum føroyskur peningastovnur við deildum í Danmark og Grønlandi at gagnnýta okkara støðu uttanfyri landoddarnar til at varpa ljós á og harvið stuðla føroyskari mentan og list uttanlands.

Samstarvið verður skotið í gongd við einum fjølbroyttum tiltaki 21. -22. januar í Norðurlandahúsinum og BankNordik.

Áhugavert nýtt oljuøki eystan fyri føroyska markið

03.01.2017 - 17:09

Enn eitt nýtt og áhugavert oljuøki er við at gerast veruleiki har suðuri á Atlantsmótinum, millum Hetland og Føroyar. Talan er um sokallaða "Lancaster-økið", sum liggur skamt frá stóru framleiðandi oljukeldunum Schiehallion og Foinaven, sum aftur liggja nær føroyska markinum. Fara vit longur suður finna vit Solan oljukelduna og hyggja vit so longur í ein norðan finna vit oljurisan Clair og gasskeldurnar Laggan Tormore.

Tað hevur leingi verið kunnugt, at olja fanst í hesum sokallaða "Frontier-økinum" vestan fyri Hetland. Brunnar eru boraðir og hava ávíst kolvetni í nøkrum heldur óvanligum jarðløgum, tað tey á enskum kalla "Basement fracking". Talan er um at fara eftir olju, sum liggur rættiliga djúpt og niðri í sjálvum grundfjallinum.

Tað er fyrst og fremst oljufelagið Hurricane Energy, sum hevur lagt seg eftir hesum nýggja oljuævintýrinum á Atlantsmótinum. Í fjør fekk felagið so staðfest, at oljugoymslurnar eru nógv størri enn higartil mett. Ein nýggjur brunnur boraður á Lincoln-leiðini vísir, at mongdirnar av olju, sum talan er um, eru nógv størri og kunnu allar oljuleiðirnar tilsamans goyma upp til eina mia. tunnur. So mikið vísir eru jarðfrøðingarnir í teirra søk, at roknað verður við at ein útbygging verður munandi framskundað.

Í ár er so ætlanin at bora enn ein leitibrunn á Halifax leitimiðinum, sum er í sama øki sum Lancaster og Lincoln. Úrslitið av honum verður longu mett sum lovandi og fer tað bara at økja um áhugan fyri samlaðu útbyggingarætlanini, ið tá fer at vera eitt slag av "Hub", har fleiri oljukeldur verða bundnar saman í eitt oljuframleiðsluskip, FPSO. Ein slík útbygging og infrastrukturur kann so eisini lata upp fyri fleiri øðrum smærri fundum í økinum og gera tey lønandi eisini.

Portal.fo

Andlát

Ásmundur úr Hvalvík, Klaksvík, andaðist á Landssjúkrahúsinum mánadagin 2. januar, 92 ára gamal.

Assved Kaj Jóhannus Djurhuus úr Søldarfirði andaðist 2. januar.

Hjørdis Patursson, fødd Dal-Christiansen, Kirkjubøur, andaðist 2. januar, 92 ára gomul.

Kvf.fo